

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/187348,Otwarcie-wystawy-Zbrodnie-nieosadzone-Rozliczenia-z-niemieckimi-sprawcami-zbrodni.html>
27.02.2026, 22:24

Otwarcie wystawy „Zbrodnie (nie)osądzone. Rozliczenia z niemieckimi sprawcami zbrodni z okresu II wojny światowej” - Kielce, 28 czerwca 2023

28 czerwca 2023 r. na Placu Artystów w Kielcach otwarta została wystawa „Zbrodnie (nie)osądzone. Rozliczenia z niemieckimi sprawcami zbrodni z okresu II wojny światowej”. Wystawa objęta jest patronatem honorowym Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

28.06.2023

Podczas otwarcia wystawy głos zabrał prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki:

W czasie II wojny światowej funkcjonariusze III Rzeszy odpowiadali za śmierć, jak szacują historycy, około 13 milionów osób. Za śmierć tych 13 milionów osób odpowiadało kilkaset tysięcy funkcjonariuszy III Rzeszy. Po roku 1945 prokuratura RFN postawiła przed sądami 87 tysięcy z nich. Skazano tylko 6,5 tysięcy, a 182 osoby dostały wyroki dożywotniego więzienia

Tematyka rozliczeń z niemieckimi sprawcami zbrodni z okresu II wojny światowej została podjęta w wystawie przygotowanej przez pracowników Delegatury Instytutu Pamięci Narodowej w Kielcach. Ekspozycja składa się z 27 plasz podzielonych na dwie części. W pierwszej ukazano zasięg rozliczeń w poszczególnych krajach Europy. W tym również podzielonych Niemiec oraz Austrii. W drugiej znalazły się przykłady zbrodni i odpowiedzialnych za nie osób, które nigdy nie stanęły przed sądem lub zostały uniewinnione nawet mimo obciążających zeznań lub dowodów winy. Opisy zostały przygotowane w dwóch językach: polskim i angielskim.

Ściganie i karanie zbrodniarzy zostało ukazane za pomocą fotografii. Ujęcia z sal sądowych, dokumentacja zbrodni, czy powojenne zdjęcia zbrodniarzy, którzy wymknęli się wymiarowi sprawiedliwości, pochodzą z polskich i zagranicznych archiwów, muzeów, bibliotek oraz agencji prasowych. Na potrzeby wystawy wykorzystano fotografie z około 60 różnych źródeł. Oprócz pochodzących z Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej oraz innych polskich instytucji, znajdują się materiały pochodzące z bibliotek, muzeów, miejsc pamięci (np. byłych obozów koncentracyjnych), archiwów państwowych i miejskich, instytutów naukowych, czy agencji prasowych z: Austrii, Belgii, Danii, Grecji, Holandii, Izraela, Kanady, Łotwy, Francji, Norwegii, Serbii, Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Włoch. Duża część materiałów pochodzi z niemieckich archiwów (Bundesarchiv oraz archiwów regionalnych).

Dotychczas w bogatej już ofercie wystaw opracowanych przez pracowników Instytutu Pamięci Narodowej nie ma wystawy w całości dotyczącej wskazanej tematyki. Jest to o tyle istotne, że zbrodnie niemieckie popełnione w okupowanej Polsce są jednym z najważniejszych obszarów badawczych oraz popularyzatorskich IPN, a ściganie zbrodni popełnionych na narodzie polskim należą do zadań pionu prokuratorskiego.

- Autor scenariusza wystawy: dr Michał Zawisza

- Współpraca: Edyta Krężolek, Ilona Religa-Gola, Jakub Mularczyk
- Projekt graficzny: Urszula Smoleń
- Recenzent: dr Paweł Kosiński

Patronat medialny: Polskie Radio, Jedyńka Polskie Radio, TVP Info, TVP World, Polska Agencja Prasowa, Tygodnik „Do Rzeczy”, Polska Press Grupa, wPolityce.pl, Wszystko Co Najważniejsze, Przystanek Historia, Polskie Radio Kielce, TVP3 Kielce, „Echo Dnia Świętokrzyskie”, Radio eM Kielce, Telewizja Świętokrzyska.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Wystawa